

Okrogla miza o stereotipih glede ekoloških vin

Ekološka in konvencionalna vina kot beli in črni kruh

Ekološka vina niso za odmet, jih pa v Sloveniji slabo poznamo – Izobraziti tudi ocenjevalce vin

Na kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni je Ministrstvo za kmetijstvo in okolje (MKO) prvič pripravilo okroglo mizo o ekoloških vinih in stereotipih o njih. Vodila jo je mag. Darja Zemljič s Kmečkega glasa, sogovorniki pa so bili: Tomaž Džuban z MKO, Valter Mlečnik iz zadruga Simbioza, Jože Rantaša z Inštituta Kon-cert, Boris Fras, predsednik zveze Biodar, dr. Stanko Vršič s Fakultete za kmetijstvo in biosistemske vede Maribor (FKBVM), Janko Brajnik s KGZS, dr. Mojmir Wondra z Biotehniške fakultete in Dušan Brejč, direktor Vinske družbe Slovenije. Spregovorili so predvsem o stereotipih o ekoloških vinih in težavah v pridelavi.

Glede na krizo v prodaji konvencionalnih vin na evropskem trgu in z vidika vseh okoljskih spodbud, ki jih za ekološko kmetovanje namenja EU, bi bilo nerazumno, če ne bi tudi slovenski vinogradniki razmišljali o preusmeritvi v ekološko vinogradništvo. V Sloveniji je sedaj v ekološki pridelavi okoli dvesto vinogradnikov z malo manj kot tisto hektarji vinogradov.

Zeleno luč za lažji vstop na trg predstavlja z letnikom 2012 dovoljeno označevanje vin kot ekoloških tudi na polici. Toda preusmeritev zaradi zahtevne zaščite vneke trde pred boleznimi in neprozornost teh vin pri slovenskih kupcih, ki jih konvencionalni pridelovalci velikokrat prepričujejo, da so ekološka vina neustrezne kakovosti ali »pokvarjena«, ta korak za pridelovalce ni preprost.

Dovoljena meja za baker previsoka

Tomaž Džuban z MKO je najprej predstavil potek sprejema zakona o ekoloških vinih v EU, ki je bil po oblikovanju prvega delovnega osnutka v 2009

ustavljen, končni predlog pa izglasovan 8. februarja letos. Poleg dovoljenega označevanja je najpomembnejša znižana dovoljena vsebnost žvepla, vendar si je Evropska komisija vzela kar precej časa, saj bo šele do 1. avgusta 2015 pregledala in končno določila dovoljene postopke in snovi v ekološkem kletarjenju.

Valter Mlečnik, eden od starih članov zadruga Simbioza, iz Bukovice v Vipavski dolini, je dejal, da ekološki vinogradniki pridelajo manj grozdja zlasti v slabih letih, a je dovoljena meja uporabe šest kilogramov bakra na hektar v vinogradih v ekološki pridelavi previsoka, saj slovenski brez težav pridelajo grozdje tudi z največ tremi kilogrami bakra po hektarju ali še manj. V vinogradih pa se veliko bolj obnesejo tradicionalne sorte.

Poskusi, ki so jih pri FKBVM opravili v Radgonsko-Kapelskih goricah, pa kažejo, je predstavil dr. Stanko Vršič, da je pri zgornji dovoljeni meji uporabe bakra že za tretjino manj pridelka grozdja, zato bo treba biti v sušnih letih, kakršno je bilo letošnje z uporabo

Udeleženci okrogle mize o ekoloških vinih (z leve proti desni): mag. Darja Zemljič, Tomaž Džuban, Valter Mlečnik, Jože Rantaša, Boris Fras, Janko Brajnik, dr. Stanko Vršič in Dušan Brejč

bakra, ki je še nevarna in škodljiva težka kovina, previden. Na splošno je v svetu znano, da so prav vinogradniška in sadjarska tla najbolj obremenjena s fitofarmaceutskimi pripravki in težkimi kovinami, vendar pa je v Sloveniji teh snovi tudi desetkrat manj kot na primer na Južnem Tirolskem ali v Bordeauxu. V eni od študij pa so ugotavljali, da bi bila lahko uporaba takih kovin v vinogradništvu v svetu tudi za 60.000 ton manjša, če bi bila pridelava interspecifičnih sort, odpornih na glivične bolezni, razširjena le v desetini vinogradov.

V Sloveniji smo pri preizkušanju teh popolnoma na začetku, fakultete za nakup teh cepljenk pri inštitutih v tujini nimamo sredstev. Toda vinogradnikov, ki bi jih želeli saditi, ne smemo zavajati, je prepričan

dr. Vršič, na sortno listo lahko pridejo šele po uradnem preizkušanju pri pooblaščenih ustanovi. Te sorte pa bi bilo treba promovirati še na polici, saj jih kupci vina ne poznajo.

Odločba za vina brez označbe porekla ni potrebna

Z letnikom 2012 bodo ekološka vina strogo pod nadzorom že v kleti, je predstavil Jože Rantaša. Preverili bodo vse postopke in enološka sredstva od stiskanja do steklenice, za katera bo moral imeti vinar potrdila. Merili pa bodo tudi vsebnost sladkorja, saj v evropski zakonodaji večji ostanek sladkorja dovoljuje tudi večjo vsebnost skupnega žvepla.

Dr. Mojmir Wondra, predsednik vseh ocenjevalnih komisij na ocenjevanju vin v Gor-

nji Radgoni, je potrdil, da so nekatere senzorične lastnosti ekoloških vin drugačne od konvencionalno kletarjenih; lahko imajo intenzivnejše barve, so bolj ekstraktna, niso tako sortna in zaradi daljših maceracij tudi malo bolj trpka. Ocene v Radgoni ocenjenih ekoloških vin zadnji dve leti so potrdile, da gre za korektna vina, in ne za takšna, ki so za odmet, ker so cikljena ali z beksjerjem. V tej smeri pa je treba izobraziti tudi senzorične, saj so ta vina za tiste, ki jih poznajo in pričakujejo pozitivna.

Vendar pa tudi ta vina potrebujejo odločbo za promet z vinom iz pooblaščenih ustanov, zato do njih ne moremo biti bolj tolerantni kot do drugih, je dejal dr. Franci Čuš s KIS.

Leni Breznik z MKO je dodala, da za vina brez označbe porekla odločba pooblaščen

organizacije ni potrebna, in sicer v primerih, ko vinar prodaja vino pod blagovno znamko in nosi sam tudi odgovornost za kakovost vina. Prodaja ekoloških vin brez označbe porekla bi pomenila korak nazaj, težit bi morali k temu, da vinar prodaja tudi svoje območje, zato morajo delati vinogradniki in stroka skupaj in iskati rešitve, da bo ekološko vino zdravo in nadstandardne kakovosti tudi za kupca, so sklenili na okrogli mizi. Ali, preprosteje, z besedami Valterja Mlečnika: »Konvencionalna in ekološka vina bi morali ločiti kot beli in črni kruh. Vemo, da sta različne kakovosti, ni pa z nobenim nič narobe, kupec pa ima pravo vedeti, kaj pije, zato naj bo osnova ekološke pridelave ne le zaupanje, temveč certifikat,« je prepričan Mlečnik.

Darja Zemljič